

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Доц. І. П. Поліщук

Івано-Франківський національний медичний університет

Наведені дані щодо навчально-пізнавальної діяльності лікарів-інтернів шляхом активізації їх індивідуальної роботи на кафедрі акушерства і гінекології Інституту післядипломної освіти. У зв'язку з інтенсифікацією освіти в сучасних умовах важливим стало за менші терміни здобути більше знань, опанувати клінічне мислення, відпрацювати до автоматизму основні практичні навички й стимулювати потребу до самовдосконалення. Разом із класичними формами індивідуальної роботи — самотійна курація хворих, участь в операціях, участь у чергуваннях по акушерсько-гінекологічному стаціонару, новими й цікавими методами були підсумкові науково-практичні конференції лікарів-інтернів та навчання в симуляційному центрі. Філософія навчання в симуляційному центрі така: концептуалізація — де та навіщо потрібна ця навичка, візуалізація — демонстрація виконання навички, вербалізація — проговорення виконання навички, практичне виконання навички, корекція та повторення — зворотний зв'язок. Інтерни виконують самотійні дослідні роботи як у межах загальнокафедральної тематики, так і самотійно обрані, ми заохочуємо їх творчі інтереси, самотійний пошук проблем, які варті того, щоб у них заглибитися.

Ключові слова: активізація індивідуальної роботи, лікарі-інтерни, акушери-гінекологи.

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ОРГАНИЗАЦИИ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ РАБОТЫ ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ НА КАФЕДРЕ АКУШЕРСТВА И ГИНЕКОЛОГИИ ИНСТИТУТА ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Доц. И. П. Полищук

Приведены данные об учебно-познавательной деятельности врачей-интернов путем активизации их индивидуальной работы на кафедре акушерства и гинекологии Института последипломного образования. В связи с интенсификацией образования в современных условиях важным стало за меньшие сроки получить больше знаний, овладеть клиническим мышлением, отработать до автоматизма основные практические навыки и стимулировать потребность к самосовершенствованию. Наряду с классическими формами индивидуальной работы — самостоятельная курация больных, участие в операциях, участие в дежурствах по акушерско-гинекологическом стаціонару, новыми и интересными методами были итоговые научно-практические конференции врачей-интернов и обучение в симуляционном центре. Философия обучения в симуляционном центре: концептуализация — где и зачем нужен этот навык, визуализация — демонстрация выполнения навыка, вербаллизация — проговаривание выполнения навыка, практическое выполнение навыка, коррекция и повторение — обратная связь. Интерны выполняют самостоятельные исследовательские работы как в рамках общекафедральной тематики, так и самостоятельно избранные, мы поощряем их творческие интересы, самостоятельный поиск проблем, которые стоят того, чтобы в них углубиться.

Ключевые слова: активизация индивидуальной работы, врачи-интерны, акушеры-гинекологи.

MODERN APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF THE INDIVIDUAL WORK FOR INTERN DOCTORS AT THE DEPARTMENT OF OBSTETRICS AND GYNAECOLOGY OF THE POSTDEGREE INSTITUTE

I. P. Polishchuk

The article presents data on the educational and cognitive activity of interns by activation their individual work at the Department of Obstetrics and Gynaecology. Due to the intensification of education in modern conditions, it became important to gain more knowledge in a shorter time, to master the clinical thinking, to automatize the main practical skills and to stimulate the need for self-improvement. Along with the classical forms of individual work — the independent cure of patients, participation in operations, participation in the night shift in the obstetric and gynaecological hospital, new and interesting methods have appeared. Such as the final scientific-practical conferences for interns and training in the simulation centre. The philosophy of learning in the simulation centre: conceptualization — where and why this skill is needed, visualization — demonstration of skills, verbalization — oral examination of skills, practical training of skills, correction and repetition — feedback. The intern doctors performs independent research works as in the framework of the department's general-thematic subjects, both independently selected, we encourage their creative interests, independent search of problems that are worthy to get deeper into them.

Keywords: activation of individual work, obstetrician-gynaecologists, intern doctors.

Нині перед вищою медичною освітою стоїть найважливіше завдання — забезпечити високу професійну підготовку фахівців, оскільки якість медичної допомоги безпосередньо залежить від рівня підготовки випускників медичних вишів. Особливого значення набули такі якості робітників, як професіоналізм, компетентність, творча активність, здатність навчатися впродовж усього життя.

Сучасні вимоги до системи професійної підготовки акушерів-гінекологів охорони здоров'я потребують орієнтації кафедр на пошук і використання нових навчальних технологій та методичних прийомів, які залучають інтернів до активного навчально-пізнавального процесу. Важлива роль у цьому процесі відводиться індивідуальній роботі лікарів-інтернів [4]. Контроль успішності навчання протягом очного циклу інтернатури проводиться кафедрою щоденними практичними заняттями, семінарами, заліками та проміжними атестаціями. Надзвичайно важливою, проте пасивною формою є участь інтернів у навчальних науково-практичних, клінічних, паталогоанатомічних конференціях, що проводяться в лекційних аудиторіях. Активною формою індивідуальної роботи є самостійна курація хворих, участь в операціях, участь у чергуваннях по акушерсько-гінекологічному стаціонару. Новим і цікавим методом проведення індивідуальної роботи лікарів-інтернів стали вже традиційні підсумкові науково-практичні конференції лікарів-інтернів та навчання в симуляційному центрі [1, 2, 3].

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Здійснення навчального процесу з дисципліни «акушерство і гінекологія» та визначення ролі методів активного навчання у формуванні в інтернів навичок професійного клінічного мислення.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки випускників вищих медичних закладів, їх професійна адаптація до самостійної лікарської діяльності, на яку програмами підготовки лікаря-інтерна

МОЗ України виділено 70 % загального навчального часу і яка має реалізуватися під час безпосередньої роботи з пацієнтами.

Сучасна кафедра акушерства і гінекології Інституту післядипломної освіти розміщена на базі обласного перинатального центру (ОПЦ), що має вищу акредитаційну категорію із сумарною кількістю ліжок 190. Із першого дня перебування в клініці шефство над молодими колегами беруть найдосвідченіші фахівці. Для роботи з хворими інтерни користуються протоколами та стандартами діагностики й лікування акушерсько-гінекологічної патології, затвердженими МОЗ України залежно від типу й локалізації запідозреної чи виявленої у них патології. Характерною особливістю цієї форми підготовки молодого акушера-гінеколога є надання лікарю-інтерну максимальної самостійності в роботі. Найактивнішу участь майбутні акушери-гінекологи бувають у щоденних обходах пацієнтів, визначенні схеми обстеження та лікування хворих (коли вони поступають до стаціонару чи на амбулаторному прийомі в жіночій консультації), перев'язках, написанні протоколів операцій. Із першого ж дня навчання інтерни залучаються й до оперативної діяльності спочатку як асистенти, а під кінець навчання більшість із них самостійно, під контролем викладача виконують нескладні операції: лікувально-діагностичні вишкрібання цервікального каналу та порожнини матки, туб- та кістектомії та кесарський розтин. Водночас на них покладається відповідальність за розширення знань у діагностиці, взаємовідносинах із хворими, в лікувальному процесі. У цьому випадку його робота перебуває під контролем лікарів і викладача, що працюють разом із ним.

Окремо стоїть участь інтерна акушера-гінеколога у проведенні чергування в ОПЦ. Саме під час чергування молодий фахівець має змогу вперше зіткнутися з більшістю гострих захворювань, бачити на власні очі методи надання невідкладної допомоги в таких випадках. Упевненість, що їхня допомога під час складних операцій чи в екстрених випадках є важливою, відкладеться в голові майбутнього спеціаліста на все життя.

Інтерни мають змогу детально ознайомитися з клінічними характеристиками широкого спектра захворювань у вагітних та гінекологічних хворих на клінічних обходах, котрі проводяться упродовж тижня почергово у відділеннях ОПЦ. На таких обходах під час обговорення завжди розглядають та аналізують анамнез та шлях хворого до його потрапляння в ОПЦ і дається оцінка адекватності та правильності дій медичного персоналу, котрий надавав допомогу і обстежував його на догоспітальному етапі.

Окремою надважливою ланкою сучасних навчальних технологій, що активізує індивідуальну роботу лікарів-інтернів, є навчання в симуляційному центрі ОПЦ. Симуляція — це техніка, яка дає змогу замінити реальний досвід або розширити його за допомогою керованого досвіду. Ця техніка передбачає інтерактивне занурення в природу процесів, процедур та явищ із моделюванням важливих аспектів реального світу. Складові симуляційного навчання: моделі (фантоми), середовище (оточення), симульоване, симуляційне, методологія плюс креативність. Освітні принципи симуляційного навчання: рефлексія (роздуми, розгляд, аналіз), зворотний зв'язок (зміна поведінки), ретельно продумана та запланована практика. Філософія навчання: концептуалізація — де та навіщо потрібна ця навичка, візуалізація — демонстрація виконання навички, вербалізація — проговорення виконання навички, практичне виконання навички, корекція та повторення — зворотний зв'язок.

Лікарі-інтерни в симуляційному центрі ОПЦ мають змогу пройти симуляцію таких акушерських ситуацій: фізіологічні пологи, тазове передлежання, оперативні вагінальні пологи (щипці, вакуум), дистоція плечиків, випадіння пуповини, еклампсія та прееклампсія, серцево-легенева реанімація, післяпологова кровотеча, сепсис, виворіт та розрив матки.

У критичних умовах і в стані стресу людина першими використовує ті навички, якими володіє. Практичні навички є центральною частиною професіоналізму медиків у досягненні успішних результатів лікування, які здебільшого залежать від розуміння (інформації)

та техніки. Симуляційний центр — це місце, де лікарю-інтерну дозволяється вчитися на власних помилках.

Завершальним етапом активізації індивідуальної роботи лікарів-інтернів були вже традиційні підсумкові науково-практичні конференції, на яких заслуховуються кращі науково-практичні роботи інтернів. Обрана тема науково-дослідної роботи разом із викладачами груп розробляється впродовж начального року і є детальним клініко-лабораторним дослідженням та оглядом вітчизняної і зарубіжної літератури з того чи іншого питання. Тематика досить різноманітна: зміни функціонального стану імунної системи у вагітних із загрозою пізнього мимовільного абортів; функціональний стан гемостазу у вагітних із варикозним розширенням вен нижніх кінцівок; синдром полікістозних яєчників; перинатальна діагностика хромосомних аномалій у вагітних жінок у I триместрі вагітності; клініко-мікробіологічні аспекти піхвового середовища у вагітних жінок із загрозою пізнього викидня, поєданого з бактеріальним вагінозом; характеристика функціонального стану фетоплацентарного комплексу у вагітних із загрозою пізнього викидня, поєданого з герпесвірусною інфекцією; висхідна інфекція та її роль у розвитку локального ДВЗ-синдрому у вагітних із початковим пізнім викиднем.

Доповіді, що презентуються на підсумковій конференції, мають проблемний характер і стимулюють обговорення із залученням до дискусії професорсько-викладацького колективу й усіх інтернів, які через анонімне анкетування визначають кращу роботу. Результати анонімного опитування інтернів засвідчили підтримку цієї форми індивідуальної роботи, а їх доповіді не лише схвально оцінювалися на засіданнях акушерсько-гінекологічної секції підсумкових науково-практичних конференцій лікарів-інтернів Івано-Франківського національного медичного університету, а й вигравали стипендії фонду Пінчука.

ВИСНОВКИ

Важливе питання, яке необхідно розв'язати, пов'язане зі стереотипним для післядипломної

освіти розумінням індивідуальної роботи лікарів-інтернів як складової навчального процесу, за яку відповідальність несуть насамперед самі інтерни, а й визначають активнішу участь викладачів у здійсненні методичного супроводу індивідуальної роботи інтернів і це потребує якісно та принципово нових організаційних і методичних підходів.

Активізація індивідуальної роботи лікарів-інтернів у навчальному процесі вивчення акушерства і гінекології належить до одного з провідних шляхів. Методів існує багато, тому наукове обґрунтування та практична реалізація відповідної системи роботи в *перспективі* має залишатися в центрі уваги теоретиків і практиків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Ванджура Я. Л.* Професійне становлення студента-медика та зростання його компетентності в умовах навчально-практичного центру / Я. Л. Ванджура // Буковин. мед. вісн. — 2013. — Т. 17, № 3 (2). — С. 108–110.
2. Підвищення якості навчання практичним навичкам у післядипломній медичній освіті з використанням муляжів та тренінгових класів / О. М. Хвисьюк, В. Г. Марченко, В. В. Жеребкін [та ін.] // Медична освіта. — 2012. — № 2. — С. 72–74.
3. Тьюторство у процесі інтегративного підходу в інноваційно-симуляційній методиці навчання студентів-медиків / В. В. Артьоменко, Р. С. Вастьянов, І. В. М'ястківська, А. С. Зайцев // Одес. мед. журн. — 2016. — № 3. — С. 59–65.
4. *Sweitzer H. F.* The Successful Internship : Personal, Professional, and Civic Development in Experiential Learning / H. F. Sweitzer, M. A. King. — BROOKS/COLE CENGAGE Learning. — 2013. — 436 p.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ХМАПО ПЛАТНИХ ЦИКЛІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ НА 2017 РІК

КАФЕДРА ПСИХОТЕРАПІЇ

Зав. кафедри проф. Б. В. Михайлов

тел.: 343-41-44; 349-44-23

Психотерапія (для лікарів, які атестуються на II, I, вищу категорії)	13.11–12.12
Психотерапія посттравматичного стресового розладу і розладів адаптації та медико-психологічна реабілітація учасників АТО, членів їх сімей, тимчасово переміщених осіб (для практичних психологів, лікарів-психологів, психотерапевтів та соціальних працівників закладів охорони здоров'я, підрозділів ДСНС, центрів соціального захисту населення)	10.11–08.12

КАФЕДРА РЕФЛЕКСОТЕРАПІЇ

Зав. кафедри проф. О. Г. Морозова

тел.: 725-06-21

Рефлексотерапія (для лікарів, які атестуються на II, I, вищу категорії)	08.11–07.12
---	-------------